លុះឯក្រោយទៀត លឺល្បីទៅដល់ស្រុកចិនថា ស្រុកខ្មែរមានអ្នកប្រាជ្ញម្នាក់មានប្រាជ្ញាណាស់ មិនមានអ្នកឯណានឹងផ្ចាញ់ប្រាជ្ញាមាន ស្តេចស្រុកចិនគិតនឹងអស់នាម៉ឺនថា យើងនឹងគិតធ្វើចំនោទទៅអោយអ្នកប្រាជ្ញស្រុកខ្មែររក ស្តេចក្រុងចិន និងអស់នាម៉ឺនអោយរកផ្លែឪឡឹក៣ ត្បិតពូជឪឡឹកក្នុងស្រុកចិននោះមាន៣យ៉ាង មួយយ៉ាងនោះក្នុងផ្លែ១ មានគ្រាប់តែ១ ផ្លែ១ទៀតមានគ្រាប់ពីរ ផ្លែ១ទៀតមានគ្រាប់បី ស្តេចស្រុកចិនអោយរៀបសំពៅទាំង៥០០ ក្នុងសំពៅ១ មានចិន៥០០ជាចំនុះសំពៅគ្រប់ទាំង៥០០សំពៅ ហើយធ្វើសំបុត្ររាជសារ ក្នុងសេចក្តីសំបុត្រថា ត្បិតស្រុកខ្មែរមានអ្នកប្រាជ្ញមានប្រាជ្ញាណាស់ ឈ្មោះធនញ្ជ័យ បើដូច្នេះស្តេចស្រុកចិនអោយនាំផ្លែឪឡឹកបីមកនឹងសំពៅ៥០០ ក្នុងសំពៅមួយៗមានមនុស្ស៥០០គ្រប់សំពៅ នាំមកអោយអ្នកប្រាជ្ញស្រុកខ្មែរទាយផ្លែឪឡឹកទាំងបីនេះ ថាឪឡឹក១មានគ្រាប់ប៉ុន្មាន បើអ្នកប្រាជ្ញស្រុកខ្មែរទាយត្រូវ នោះយើងភ្នាល់ដាក់សំពៅទាំង៥០០នឹងមនុស្សទាំងអស់ក្នុងចំនុះសំពៅនោះផង បើអ្នកប្រាជ្ញស្រុកខ្មែរទាយមិនត្រូវ យើងនឹងយកស្រុកខ្មែរលុះធ្វើសុភអក្សររួចហើយ អោយនាម៉ឺនធំម្នាក់ និងអ្នកប្រាជ្ញម្នាក់នាំចេញមក លុះមកដល់ហើយ នាម៉ឺនចិននាំសំបុត្រឡើងក្រាបទូលស្តេចស្រុកខ្មែរៗអោយហៅធនញ្ជ័យមកប្រាប់ថា ឥលូវនេះ ស្តេចស្រុកចិននាំសារមកថា អោយទាយផ្លែឪឡឹកក្នុងផ្លែ១ តើមានគ្រាប់ប៉ុន្មាន បើអាឯងទាយត្រូវក៏ហើទៅ បើអាឯងទាយមិនត្រូវអញនឹងយកទោសដល់ជីវិត។ ធនញ្ជ័យលឺហើយក្រាបទូលថា កុំព្រួយព្រះរាជហឫទ័យជានាទូលបង្គំទាយអោយត្រូវ ប៉ុន្តែក្នុងចិត្តធនញ្ជ័យភ័យណាស់ ដែលបានជាអួតថាជាអ្នកប្រាជ្ញមានប្រាជ្ញាយូរមកហើយៗធនញ្ជ័យលាទៅផ្ទះវិញ លុះទៅដល់ផ្ទះធនញ្ជ័យដេកគិតរកប្រាជ្ញានិងទាយផ្លែឪឡឹកនោះ ដេកអត់បាយអំពីព្រឹក លុះគ្រាតែល្ងាច ហើយធនញ្ជ័យនឹងគិតរកមិនឃើញ ក៏

គិតថា : ឥលូវនេះ ស្តេចអោយដោះប្រស្នានឹងស្តេចក្រុងចិន បើដោះមិនរួច ស្តេចនឹងសំលាប់ បើដូច្នេះអញគង់តែនឹងស្លាប់ អញមុជទឹកអោយស្លាប់ទៅទើបជា។ លុះដល់ព្រលប់យប់ងងឹត ធនញ្ជ័យចុះទៅកំពង់ទឹក ហើយចុះទៅមុជ ដើម្បីអោយស្លាប់ក្នុងទឹក ដល់មុជទឹកទៅចេះអណ្តែតខ្លួនឡើង ហើយរសាត់ទៅដល់ចង្កូតសំពៅចិន ធនញ្ជ័យកាន់ចង្កូតសំពៅនោះបានលឺនាម៉ឺនចិន និងអ្នកប្រាជ្ញស្រុកចិននិយាយគ្នានៅក្នុងបាតសំពៅថា បើយើងធ្វើប្រស្នាឪឡឹកហើយ តើយើងធ្វើប្រស្នាអ្វីតទៅទៀត ត្បិតឪឡឹកនេះផ្លែវាតែបី ផ្លែ១គ្រាប់១ ផ្លែ១ទៀតគ្រាប់២ ផ្លែ១ទៀតគ្រាប់៣ប៉ុណ្ណោះ យើងគិតធ្វើប្រស្នាពីរបីយ៉ាងទៀតបំណាច់ស្តេចប្រើមក បើ ទាយត្រូវមួយយ៉ាង នៅមួយយ៉ាងទៀត កុំអោយតែមួយយ៉ាងហើយអស់ទៅតែម្តង ហាក់ជាប្រាជ្ញយើងតិចណាស់ ឯអ្នកប្រាជ្ញស្រុកចិនឆ្លើយឡើងថា យើងចំនោទពីរបីយ៉ាងទៀត។ នាម៉ឺនអស់នោះសួរថា ចំនោទអ្វីទៀត។ អ្នកប្រាជ្ញថា យើងនិយាយគ្នានេះ កុំអោយនរណាដឹងក្រែងមានមនុស្សមកលបស្តាប់ ហើយនាម៉ឺន និងអ្នកប្រាជ្ញរកមើលមនុស្សគ្មាន ក៏បបួលគ្នានិយាយពីប្រស្នាពីបីយ៉ាងនោះ អ្នកប្រាជ្ញនិយាយថា យើងយកសាច់ជ្រូក១នាឡិ អោយស្តេចស្រុកខ្មែរទុកសោយបានពីរឆ្នាំ កុំអោយប្រឡាក់អំបិល កុំអោយធ្វើងៀត អោយទុកជាសាច់ស្រស់ស្តេចសោយបានពីរបីឆ្នាំកុំអោយស្អុយខូច នាម៉ឺនសួរថា ធ្វើដូចម្តេចនឹងបានពីរឆ្នាំ សាច់ជ្រូក១នាឡិប៉ុណ្ណោះ។ អ្នកប្រាជ្ញឆ្លើយថា បើដល់ជិតថ្ងៃនឹងជាប់ឆ្នាំ នឹងចូលឆ្នាំថ្មី យើងយកសាច់ជ្រូកមកទុកស៊ីតែពីរបីថ្ងៃក៏រាប់ជាពីរឆ្នាំ ត្បិតឆ្នាំចាស់មួយថ្ងៃ ឆ្នាំថ្មីមួយថ្ងៃ ត្រូវជាពីរឆ្នាំ បើអ្នកប្រាជ្ញស្រុកខ្មែររកមិនឃើញ យើងនឹងយកនគរជាចំនុះយើង ។មួយទៀតនោះ យើងអោយមនុស្សចាប់ចាបមួយមក ហើយយកទៅអោយស្តេចស្រុកខ្មែរ អោយរៀបធ្វើសម្លយកមកអោយពលយើងក្នុងសំពៅទាំង៥០០ស៊ីអោយឆ្អែត នាម៉ឺនទាំងអស់នោះ

សួរថា ដូចម្ដេចសត្វតូច១ ហើយយកទៅធ្វើសម្លម្ហូបមកអោយពលយើងទាំងអស់ស៊ីអោយឆ្អែតបាន អ្នកប្រាជ្ញនោះប្រាប់ថា បើគេមានប្រាជ្ញ គេអោយយកម្ជុលមកអោយយើងដំធ្វើជាពូថៅធំ១ និងយកទៅពុះចាបយកសាច់ស្លអោយពលស៊ី ។ មួយទៀតយើងបង្គាប់ស្ដេចស្រុកខ្មែរអោយធ្វើយុក្ដាបាន៥០ និងយកមកបោះចតសំពៅយើងអោយគ្រប់៥០០ អោយធ្វើក្នុងថ្ងៃមួយអោយរួច ក្នុងយុក្ដា១ទំហំ៣ចាប់ ។ នាម៉ឺនសួរថា ធ្វើដូចម្ដេចនឹងធ្វើយុក្ដាដល់៥០០អោយរួចក្នុង១ថ្ងៃនោះ ។ អ្នកប្រាជ្ញនោះថា អោយយកចំបើងមកចងធ្វើជារាងយុក្ដាហើយដាក់លើដី យកភ្លើងដុតអោយឆេះទៅនៅតែផេះចំបើងជាប់និងដី ហើយហៅមនុស្សអោយមកសែងយកទៅបោះចងសំពៅ បើជាអ្នកប្រាជ្ញមែន ធ្វើយ៉ាងនេះ ទើបទល់ប្រាជ្ញគ្នាបាន ។ ឯនាម៉ឺនលឺអ្នកប្រាជ្ញប្រាប់សព្វគ្រប់ដូច្នោះ មានចិត្តត្រេកអរណាស់ ថាស្រុកខ្មែរមុខជាបានកណ្ដាប់ដៃយើងមិនខានទេ ។ ឯធនញ្ជ័យតោងចង្កូតសំពៅចាំប្រុងត្រចៀកស្ដាប់សព្វគ្រប់គ្មានខ្វះឡើយ ដល់នាម៉ឺន និងអ្នកប្រាជ្ញស្រុកចិនលែងនិយាយគ្នា ធនញ្ជ័យមុជហែលមកឯកំពង់វិញ ហើយដើរឡើងទៅលើផ្ទះ មានចិត្តអរណាស់ គិតថាអញអស់ស្លាប់នេះគឺទេវតាជួយអញមិនអោយស្លាប់ លុះវេលាកាលណា នាម៉ឺនចិន និងអ្នកប្រាជ្ញយកផ្លែឪឡឹកទាំងបីឡើងអំពីសំពៅ ចូលទៅគាល់ស្ដេចស្រុកខ្មែរ ក្នុងព្រះរាជវាំង ស្ដេចអោយហៅធនញ្ជ័យប្រជុំអស់នាម៉ឺនមុខមន្ត្រីពាសពេញក្នុងព្រះរាជវាំង នាម៉ឺនចិន និងអ្នកប្រាជ្ញចិនយកផ្លែឪឡឹកទាំងបីមកអោយធនញ្ជ័យទាយ ឯធនញ្ជ័យទាយត្រូវទាំងអស់ ។ អ្នកប្រាជ្ញស្រុកចិន លុះដល់ធនញ្ជ័យដោះចំនោទស្រុកចិនដូចយើងនិយាយមកពីមុនគ្មានសល់តិចឡើយ ។ ស្ដេចខ្មែរជ្រាប អ្នកប្រាជ្ញចិនទល់ប្រាជ្ញនឹងធនញ្ជ័យ ទ្រង់អោយយកសំពៅទាំង៥០០ទុកតែសំពៅ១អោយនាម៉ឺន និងអ្នកប្រាជ្ញចិនត្រលប់ទៅស្រុកចិនវិញ ហើយស្ដេចប្រទានរង្វាន់អោយធនញ្ជ័យជាច្រើន ឯស្ដេចស្រុកចិនពីថ្ងៃនេះមក ខ្លាចប្រាជ្ញធនញ្ជ័យមិនហ៊ានអោយមកចោទប្រស្នាទៀត ប៉ុន្តែនឹកខ្វាល់ក្នុងព្រះទ័យថាបើឥតពីធនញ្ជ័យទៅកាលណា នឹងអោយភ្នាល់ចោទប្រស្នាទៀត ។

លុះឯក្រោយមកទៀត ស្ដេចស្រុកខ្មែរទ្រង់ព្រះចិន្តាគិតដល់សេចក្ដី

ធនញ្ជ័យផ្ចាញ់ប្រាជ្ញជាច្រើន ហើយក្រែងធនញ្ជ័យ ធនញ្ជ័យនៅជិតវាំង ដណ្ដើមយករាជសម្បត្តិ ត្បិតធនញ្ជ័យមានប្រាជ្ញាច្រើនណាស់ ស្ដេចមានព្រះបន្ទូលថា អាជ័យឯងនៅស្រុកនេះមិនបានទេ អញអោយអាឯងទៅនៅទន្លេមានស្រុកណានៅប្របទន្លេទៅនៅតាមចិត្តអាឯង កុំនៅក្នុងស្រុកនេះឡើយ ធ្មញ្ជ័យស្ដាប់ព្រះបន្ទូលហើយ ក្រាបថ្វាយបង្គំលាទៅដល់ផ្ទះហើយ និយាយប្រាប់ម្ដាយថា ហ្លួងមានព្រះបន្ទូលប្រើខ្ញុំអោយទៅនៅតាមមាត់ទន្លេ អោយធ្វើស្រែវរកស៊ីតាមចិត្ត ឯទន្លេនោះអោយជារបស់ខ្ញុំហើយ ឯម្ដាយស្ដាប់ហើយក៏ថាបើដូច្នោះកូនទៅនៅតាមព្រះបន្ទូលចុះ ឯខ្លួនម្ដាយនៅផ្ទះនេះហើយ ធនញ្ជ័យស្ដាប់ម្ដាយហើយ ក៏លាម្ដាយទៅប្រាប់អស់នាម៉ឺន នូវអស់រាស្ត្រប្រជាដែលនៅក្នុងមាត់ទន្លេថា ត្បិតហ្លួងមានព្រះបន្ទូលអោយអញជាធំ ស្រដីក្នុងទន្លេទាំងអស់នឹងធ្វើស្រែស្រូវ ឥលូវនេះ អញប្រាប់អ្នករាល់គ្នា បើដើរជើងទឹកអោយប្រាប់អញ អញនឹងកត់ជាថ្លៃទន្លេ និងព្រែក ទូកដែលរកស៊ីសព្វថ្ងៃនេះ ព្រះរាជទ្រព្យអំពីថ្ងៃនេះទៅ បើអ្នកឯណាមិនបានចូលមកប្រាប់អញ និងបានសេចក្ដីខុស អញនឹងធ្វើទោសតាមច្បាប់មិនប្រណីឡើយ ហើយធ្មញ្ជ័យយកដើមឫស្សីមកពុះជាចំរៀកតូចៗ ត្បាញជាភ្នែកក្រួចកាត់ជា៨ជ្រុង ហើយយកឫស្សីមួយដើមវែងចងដាក់លើចុងឫស្សី រួចយកស្លឹកត្នោតដេរជាកណ្ដប ហើយកាត់ជាស្លាបទង់ជ័យដោតលើចុងឫស្សីធ្វើឃ្នាងតូច១ យកផ្ដៅធ្វើជារំពាត់ ចងព្យួរជាមួយតម្បាញភ្នែកក្រួចនោះឯង បញ្ឈរឡើង ហើយធ្មញ្ជ័យប្រាប់ថា នេះឈ្មោះត្របែងដៃ អោយចូលប្រាប់គយ បើរាស្ត្រណាដើរជួញប្រែរកស៊ីឃើញត្របែងនេះ ដៃគយអោយចូលប្រាប់ទើបរួចទោស ប្រាមប្រាប់ដូច្នោះហើយ ក៏ចុះទូកចែវមើលតាមមាត់ទន្លេ ទីណាមានព្រែក កំពង់ណាល្មមធ្វើស្រូវប្រាំងបាន លុះមើលជុំវិញហើយ មកកត់សំគាល់អោយឈ្មោះនៅស្ទឹងបារាយណ៍ទឹកថ្លា ស្ទឹង១ទៀតចុះមកក្នុងទន្លេ

អោយឈ្មោះចុងខ្មៀស មានជ្រោយ១ឈ្មោះជ្រោយស្លាព្រាហ្មណ៍ ទើបមានព្រែក១ឈ្មោះថា កំពង់ចាម មានព្រែក១ទៀតឈ្មោះកំពង់ភ្លុក ព្រែក១ទៀត ឈ្មោះស្ទឹងព្រំស្រុក ព្រែក១ទៀតនៅថាស្ទឹងក្រែង មានជ្រោយ១ទៀតឈ្មោះពេជត្រី មានព្រែកមួយទៀតឈ្មោះពាមបាំង មានជ្រោយ១ទៀតហៅប្រទាស់នេះ មានបន្លិច១ឈ្មោះបន្លិចច្រកែង នៅបន្លិចច្រកែងនោះខាងឯមាត់ទន្លេឈ្មោះនាងសៅ មានព្រែកឈ្វូងប្រទល់មាត់ទន្លេនោះឈ្មោះបាយក្អែក មានកោះ១ទៀត ឈ្មោះកោះថ្កាល់បើស មានព្រែក១ទៀតឈ្មោះព្រែកខ្សាច់ មានស្ទឹង១ ឈ្មោះពាមសែន មានព្រែក១ ឈ្មោះផាត់សណ្ដាយ មានព្រែក១ ឈ្មោះព្រែកស្លូត មានព្រែក១ទៀត ឈ្មោះផ្លូវទូកមានកោះ១ ឈ្មោះកោះក្អែមានព្រែក២ ឈ្មោះព្រែកគួរ ១ព្រែកប្រមាល់១មានព្រែក១ ឈ្មោះប្រឡាយមាស មានព្រែក១ទៀតឈ្មោះព្រែកក្ងោក មានព្រែក១ ឈ្មោះព្រែកចក្រវត្តិ មានព្រែកឈ្មោះព្រែកកំប៉ោងយោងទឹក មានព្រែកមួយទៀត ឈ្មោះព្រែកខ្សុច មានព្រែក១ទៀតឈ្មោះព្រែកអារិង់ មានកំពង់មួយឈ្មោះកំពង់អូរមានកំពង់មួយទៀត ឈ្មោះកំពង់ខ្សាច់ស មានកោះ១ទៀត ឈ្មោះកោះកញ្ជ្រានតូច មានកំពង់មួយទៀត ឈ្មោះកំពង់ព្រះមានមានកំពង់១ទៀតឈ្មោះកំពង់អណ្ដូង មានកោះ១ទៀតឈ្មោះកោះឆ្នុកទ្រូមានព្រែក១ ឈ្មោះព្រែកស្លាមធ្លក មានកំពង់១ ឈ្មោះកំពង់ស្វាយក្រអែមានជ្រោយ១ ឈ្មោះជ្រោយព្រះផ្ដៅ មានកំពង់១ ឈ្មោះកំពង់ខ្សាច់ល្អិតមានកំពង់១ ឈ្មោះកំពង់ផ្លូវធំ មានជ្រោយ១ ឈ្មោះជ្រោយចាហីង មានកំពង់១ ឈ្មោះកំពង់ហ្លួង មានកំពង់១ ឈ្មោះកំពង់ប្រាក់ មានកំពង់១ឈ្មោះកំពង់ទួល មានស្ទឹង១ ឈ្មោះពាមព្រះស្ទឹង មានជ្រោយ១ ឈ្មោះជ្រោយសន្លុងតិច១ ឈ្មោះសន្លុងធំ មានជ្រោយ១ ឈ្មោះជ្រោយស្លាបស្អាំងមានជ្រោយ១ ឈ្មោះជ្រោយកញ្ជ្រានធំ មានស្ទឹង១ឈ្មោះស្ទឹងដូនទ្រី មាន